

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący)

SSN Halina Kiryło (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z wniosku P. Spółki z o.o. z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanego M. J.
o wydanie zaświadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 lutego 2016 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 4 marca 2015 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie w pkt II, pozostawiając
Sądowi Apelacyjnemu orzeczenie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację wnioskodawcy P. z o.o. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 17 września 2014 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, przy udziale zainteresowanego M. J. o wydanie zaświadczenia dotyczącego ustawodawstwa właściwego, wskazując w uzasadnieniu, że nie ma w sprawie wątpliwości, że stosunek ubezpieczenia społecznego jest stosunkiem o charakterze majątkowym. Taki charakter stosunku

prawnego, którego dotyczy spór, powoduje obowiązek wskazania przez powoda (odwołującego się) wartości przedmiotu sporu zgodnie z art. 19 § 2 k.p.c. Wezwany do uzupełniania braku formalnego apelacji pełnomocnik wnioskodawcy twierdził, że w przedmiotowej sprawie określenie wartości przedmiotu zaskarżenia jest zbędne. W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawie o prawa majątkowe jest brakiem formalnym apelacji, uzasadniającym jej odrzucenie w trybie art. 370 k.p.c. W sprawie o podleganie ubezpieczeniu społecznemu brak oznaczenia przedmiotu zaskarżenia ma zaś dodatkowe znaczenie dla prawidłowego orzeczenia o kosztach zastępstwa procesowego zgłoszonego przez strony.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o jego uchylenie w całości wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania zażaleniowego, zarzucając naruszenie przepisów postępowania - art. 370 k.p.c. i 373 k.p.c. przez niewłaściwą ocenę prawną sprawy i przyjęcie, iż wnioskodawca nie podał wartości przedmiotu zaskarżenia, przez co Sąd Apelacyjny odrzucił apelację. W ocenie pełnomocnika wnioskodawcy, przedmiotem postępowania jest odwołanie od decyzji organu rentowego, który odmówił wnioskodawcy wydania zaświadczenia dotyczącego ustawodawstwa właściwego na formularzu A1. Sąd Apelacyjny, pismem z dnia 27 listopada 2014 r., wezwał wnioskodawcę do wskazania wartości przedmiotu sporu w terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia apelacji. W odpowiedzi wnioskodawca ponownie wskazał, że kwestia odmowy wydania zaświadczenia dotyczącego ustawodawstwa właściwego na formularzu A1 należy do kategorii spraw z zakresu objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, podnosząc, że odrzucenie apelacji z powodu nieuzupełnienia w wyznaczonym terminie jej braków może dotyczyć tylko takich braków formalnych, które uniemożliwiają nadanie apelacji prawidłowego biegu (art. 370 k.p.c. i 373 k.p.c.), przywołując postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2005 r., III UZ 29/04, (OSNP 2005 nr 11, poz. 165).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie ma uzasadnione podstawy.

Wstępnie należy przypomnieć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego kategoria spraw „o prawa majątkowe” jest rozumiana szeroko. Do takich spraw „o charakterze majątkowym” mogą należeć m.in. sprawy o ustalenie, w tym - tak jak w okolicznościach sprawy - o wydanie zaświadczenia o podleganiu właściwemu ubezpieczeniu społecznemu. Prawami majątkowymi są bowiem prawa wywodzące się bezpośrednio ze stosunków prawnych obejmujących ekonomiczne interesy stron (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., IV CZ 74/06, niepublikowane), tak więc sprawą majątkową jest sprawa, w której zgłoszone żądanie zmierza bezpośrednio do ochrony takich, ekonomicznych interesów strony i uczynienie zadość takiemu żądaniu ma bezpośredni wpływ na ukształtowanie jej stosunków majątkowych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2006 r., V CZ 67/06, niepublikowane; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2006 r., V CSK 53/05, niepublikowane). O majątkowym bądź niemajątkowym charakterze prawa, którego dotyczy roszczenie, decyduje zatem majątkowy bądź niemajątkowy charakter dobra, którego naruszenia wnioskodawca upatruje i którego ochrony się domaga. Wobec tego należy uznać, że prawami majątkowymi są wszelkie prawa wywodzące się bezpośrednio ze stosunków prawnych obejmujących ekonomiczne interesy stron.

Przedmiotem żądania w rozpoznawanej sprawie, nie jest objęcie ubezpieczeniem społecznym (to bowiem nie jest kwestionowane), ale wydanie zaświadczenia na formularzu A1, określającego ustawodawstwo właściwe, co ma oczywisty wymiar majątkowy, przekładający się na wysokość należnych składek na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalno-rentowe zainteresowanego, co uzasadniało wezwanie pełnomocnika wnioskodawcy do uzupełnienia apelacji i wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia. Niewątpliwie również obowiązku tego pełnomocnik nie wykonał, nie można bowiem uznać za spełnienie tego obowiązku wskazanie, że „wartość przedmiotu zaskarżenia w przedmiotowej sprawie stanowi objęcie ubezpieczeniem społecznym”. Niemniej jednak trzeba zwrócić uwagę, że co prawda zgodnie z art. 373 k.p.c., sąd odrzuca apelację m.in. wówczas, gdy strona nie uzupełniła braków pisma procesowego w terminie, ale dotyczy to jednak nie wszystkich braków formalnych, ale takich, bez których pismo nie może otrzymać

prawkidłowego biegu. W ramach zatem postępowania wstępno go są d bada, czy pismo procesowe zawierające apelację może mieć nadany prawidłowy bieg. Przepis art. 373 k.p.c. (i także art. 370 k.p.c.) należy odczytywać łącznie z art. 130 k.p.c. Odrzucenie apelacji z powodu niezupelnienia braków formalnych w wyznaczonym terminie dotyczy zatem tylko takich braków, które uniemożliwiają nadanie apelacji prawidłowego biegu (por. także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2005 r., III UZ 29/04 (OSNP 2005 nr 11, poz. 165), z 11 grudnia 2009 r., II UZ 43/09 oraz z 17 maja 2013 r., II UZ 30/13 (niepublikowane), a także uchwałę z dnia 7 lipca 2005 r., II UZP 7/05 (OSNP 2005 nr 24, poz. 396).

W okolicznościach sprawy, skoro brak określenia wartości przedmiotu zaskarżenia nie uniemożliwiał nadania biegu sprawie w zakresie postępowania apelacyjnego, należało orzec jak w postanowieniu, stosownie do art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

kc